

Programförklaring Solelkommissionen

Solelkommissionen är ett nätverk av företag med målsättningen att anpassa gällande lagstiftning så att kundägd förnybar elproduktion kan växa i Sverige. Nätverket består av HSB, Telge Energi, Solkompaniet och Vasakronan. För alla oss är det, i vårt dagliga arbete, tydligt att dagens lagstiftning begränsar möjligheten för den som vill producera egen solem. Konsekvensen är att Sverige i dagsläget inte utnyttjar solens potential som förnybar energikälla. Resultaten från de projekt som har genomförts visar att tekniken fungerar enligt förväntan, samtidigt som de senaste årens prisnedgång på solceller har gjort det ekonomiskt möjligt att bygga solceller på befintliga tak utan investeringsstöd. Därför har frågan om hur man får använda solelen blivit avgörande för alla fastighetsägare.

Solelkommissionen anser att vi bör tillvarata solens energi och att alla bör ha rätt att producera sin egen solem, oberoende av var man bor, hur fastigheterna ägs eller vilken verksamhet som bedrivs i dessa. För att det ska bli praktiskt möjligt krävs en förändrad lagstiftning som ger elkunder, privata såväl som företag, enkla och långsiktiga förutsättningar att bli egna solemproducenter.

Vårt mål är att år 2030 produceras 10 % av Sveriges elbehov med energi från solen – genom att Sverige använder 25 % av de befintliga tak som är lämpliga för solem.

Solelkommissionen anser att sex förändringar är särskilt viktiga för en snabb och kostnadseffektiv utbyggnad av Sveriges solemproduktion:

1. Rätten att använda den egenproducerade solelen i småskalig solem även för större fastighetsägare

Riksdagen beslöt i december 2015 att göra ändringar i lagen om skatt på energi (LSE). Förändringarna innebär bland annat att juridiska personer, som har flera småskaliga anläggningar som är under 255 kW gränsen, men överstiger 255 kW per företag, blir energiskattepliktiga för all solem, även den som används direkt i fastigheten. Det innebär bland annat att utbyggnaden av solem på skolor, sjukhus, allmännyttiga bostadsbolags flerbostadshus och större bostadsrättsföreningar, kommer att upphöra.

Regeringen motiverade storleksbegränsningen med att en skattefrihet för större fastighetsägare skulle stå i strid med EU:s statsstödsregler. I december 2015 kom dock Finansdepartementet med en utredning som hanterar EU:s statsstödsregler för industrins nedsättning av energiskatten. Utredningens förslag går i korthet ut på att Skatteverket, istället för elhandelsbolagen, ska hantera industrins skattenedsättning till 0,5 öre/kWh.

Företagen betalar först full energiskatt, när de köper in sin el, och begär sedan återbetalning av Skatteverket. På så vis kan Skatteverket få bättre insyn i vilka företag som får skattenedsättningen, vilket är ett krav för att Sverige ska kunna göra undantag från EUs statsstödsregler och behålla industrins reducerade energiskatt.

Industrins lösning även fungerar för solelen, och EU:s statsstödsregler är således inte längre ett hinder. För en fortsatt utbyggnad av solel i Sverige anser Solelkommissionen därför att:

- *Lagen (1994:1776) om skatt på energi* bör förändras så att fastighetsägare med mer än 255 kW solel, som förbrukas i fastigheten, får energiskatten nedsatt till 0,5 öre genom samma återbetalningsmodell som den tillverkande industrin.

2. Rätt att flytta den egenproducerade solelen till sina egna förbrukningspunkter.

Sedan 1996 är elmarknaden avreglerad, vilket innebär att elnätet ska vara öppet för alla. Det är dock fortfarande i princip bara traditionella elproducenter och elhandlare som använder elnätet för att transportera el, vilket hittills berott på otydligheter i regelverket. Skatteverket har tidigare gjort ett ställningstagande om att elproducenter bör kunna flytta egenproducerad el mellan egna förbrukningspunkter, utan att elen blir belagd med energiskatt. Det är rimligt då företag och bostadsbolag bör utnyttja soliga tak för elproduktion, istället för att tvingas koncentrera produktionen till sämre platser med högt elbehov. Men det saknas stöd i Lagen om skatt på energi efter de ändringar som beslutades i december 2015.

Vidare är vissa typer av starkströmsledningar undantagna från koncessionsplikt, och kallas då för icke koncessionspliktiga nät, IKN. Undantagen från koncessionsplikten gör att fastighetsägaren själv kan ha en starkströmsledning och använda denna för att flytta solel mellan byggnader. Undantagen från koncessionsplikten gäller automatiskt, man behöver alltså inte ansöka om dispens eller tillstånd. I dag gäller undantag en rad verksamheter, men inte på eller inom en bostadsfastighet. Det innebär att bostadsfastigheter, som består av flera byggnader, inte kan installera solceller på en byggnad med optimalt solläge och nyttja solelen i fastighetens övriga byggnader utan att betala nätavgift, energiskatt och moms. Därför föreslås att:

- *Lagen (1994:1776) om skatt på energi* snarast förändras så att el som producerats i solcellsanläggningar är befriad från energiskatt då fastighetsägare använder elnätet för att överföra solelen till sina egna förbrukningspunkter.
- *Förordningen (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen* snarast kompletteras så undantag för nätkoncession gäller inom en bostadsfastighet och inte enbart inom en byggnad.

3. Rätt för mikroproducenter att få sin skattereduktion på elfakturan månadsvis.

Skattereduktionen för mikroproduktion av förnybar el, som sedan den 1 januari 2015 finns i *Inkomstskattelagen (1999:1229)* 67 kap. 27-33 §, bör flyttas till *Lagen (1994:1776) om skatt på energi* och utformas som en reduktion av energiskatten istället för en reduktion av inkomstskatten. Då kan elhandlarna få ansvaret för att ge kunden skattereduktionen månadsvis, direkt på elfakturan, istället för ett år i efterskott i deklarationen. Genom att skattereduktionen fås månadsvis direkt på elfakturan får kunden en lägre elräkning, vilket gör det ännu tydligare att den egna anläggningen påverkar den faktiska elkostnaden. Nivån på energiskatten är också enklare att justera än inkomstskatten, och den kan därmed successivt skruvas upp för att kompensera för inkomstbortfallet som uppstår när skattebefriad egenproduktion av förnybar el växer. Att elhandelsbolagen, istället för Skatteverket, hanterar skattereduktionen blir både enklare och betydligt billigare än dagens lösning.

4. Slopa momsregistreringen för små solelproducenter.

Kravet på momsregistrering för små solelproducenter är mycket olyckligt för utbyggnaden av förnyelsebar mikroproduktion. Momsplikten upplevs som krånglig och riskerar att avskräcka många framtida solcellsägare. För villaägare blir momsplikten ett ekonomiskt nollsummespel, eftersom momsens som fås i samband med elförsäljningen ändå ska betalas in till Skatteverket. Även för Skatteverket blir det i princip ett ekonomiskt nollsummespel, som enbart innebär ytterligare administration. Ofta rör det sig enbart om några hundralappar per år från respektive villaägare. Med hänsyn till de begränsade beloppen är det orimligt att både Skatteverket och mängder av mikroproducenter ska ägna tid och kraft åt administration av minimala momsbelopp. Solelkommissionen anser att regeringen snarast bör ta fram en lösning på hur momsplikten för vissa typer av småskalig mikroproduktion av förnybar el kan tas bort. En lösning kan vara att:

- Den som har en solcellsanläggning på sin privatbostad, där den årliga ersättningen för elen understiger 10 000 kronor, undantas från momsregistrering och från att betala mervärdesskatt.

5. Rätt för elkunder att bygga vind- och solelanläggningar tillsammans för att täcka sin egen förbrukning.

Lagen (1994:1776) om skatt på energi bör även tillföras en paragraf om reducerad energiskatt för andelsägd el:

En medlem som äger andelar i en ekonomisk förening, som levererar förnybar el till sina medlemmar, har rätt till skattereduktion för den el som framställts i Sverige av den ekonomiska föreningen och som medlemmen förbrukar.

- Underlaget för skattereduktionen får inte överstiga 30 000 kWh per medlem och år.
- Skattereduktionen för andelsägd solel uppgår till underlaget multiplicerat med 30 öre.
- Skattereduktionen för andelsägd vindel uppgår till underlaget multiplicerat med 15 öre.

Solelkommissionen anser att det är oerhört viktigt att alla får möjlighet att producera egen förnybar energi till lika ekonomiska villkor – även de som inte äger sin fastighet. Det maximala underlaget för reduktionen bör ligga på samma nivå som för övriga mikroproducenter, det vill säga på 30 000 kWh per år. Skattereduktionen för andelsägd sol- respektive vindel är baserad på Solelkommissionens analys av de ekonomiska förutsättningarna för vind- respektive solandelsföreningar, och ligger på en sådan nivå att skattereduktionen ger samma ekonomiska förutsättningar för de olika energislagen.

6. Låt investeringsstödet bli en del av en långsiktig solstrategi.

Investeringsstödet var avgörande för marknaden när det kom 2009, men bör idag fasas ut genom årliga sänkningar av stödnivån. Dagens nivå på 30 % bör sänkas till 25 % och vara samma för företag och BRF:er. Vi stödjer helt Energimyndighetens förslag att ta bort investeringsstödet för villor. Kötiden för att få stöd är minst två år och villaägare kan göra ROT-avdrag vid installationen och får skattereduktion för den solel som matas in på elnätet.

Regeringen beslutade under hösten 2015 om en utökad budget för investeringsstödet, på hela 1,4 miljarder till och med 2019. Vi ser att det är viktigt att stödet fasas ut under denna period och vårt förslag är årliga sänkningar med 5 procentenheter. För en hållbar marknad är det avgörande att stödet successivt fasas ut enligt en tidigt och tydligt kommunicerad plan.

Ovanstående regelförändringar är de som Solelkommissionen ser som högst prioriterade och som bör genomföras omedelbart för en snabb och kostnadseffektiv utbyggnad av Sveriges solelproduktion.

Om reformerna genomförs inom kort menar Solelkommissionen att det är fullt möjligt att år 2030 producera 10 % av Sveriges elbehov med energi från solen - en elproduktion som använder befintliga tak, finansieras av elkunderna och som kan byggas utan investeringsstöd.

För Solelkommissionen

Johan Öhnell